

Monitor Participatie

Hilversum

2016

Periode: september 2015 - augustus 2016

Resultaten kort samengevat

Inleiding

Elk kwartaal levert de gemeente Hilversum een monitor met gegevens, gebaseerd op de benchmark van Divosa (de vereniging van leidinggevenden van sociale diensten).

Deze monitor is op dezelfde benchmark gebaseerd. Wij hebben een andere opzet gekozen dan voorgaand. Er is nu een beperktere selectie gemaakt om zoveel mogelijk op hoofdlijn te kunnen rapporteren. Daarnaast hebben we het overzicht willen vergroten door de gegevens over een langere periode te presenteren. Wij willen in januari opnieuw deze monitor rapporteren en dan met de gegevens over geheel 2016. De gemeente heeft tevens een overzicht van maatregelen gemaakt, gericht op reductie van de instroom en vergroting van de uitstroom uit de bijstand. Dat overzicht wordt ook weer in januari geactualiseerd en gerapporteerd.

Instroom en uitstroom

De gemeente Hilversum kent verhoudingsgewijs een iets lagere instroom van aanvragen voor een bijstandsuitkering. In de referentiegroep daalt vanaf juli de instroom licht, in Hilversum is deze daling veel sterker. We kunnen nog geen conclusies trekken over deze korte periode, vaak zijn in de zomermaanden de aanvragen minder in aantal en is het nog niet duidelijk of dit zich uitstrekt tot het gehele jaar.

De gemeente Hilversum kent verhoudingsgewijs een lagere uitstroom *uit* de uitkeringen.

Redenen van beëindiging uitkering

In Hilversum wordt relatief vaker de uitkering beëindigd omdat de inwoner werk heeft gevonden. In de gemeente Hilversum worden uitkeringen minder vaak beëindigd met als reden dat inwoners onderwijs gaan volgen.

Handhaving (dat wil zeggen het aan het licht komen van fraude bijvoorbeeld) kan ook de reden zijn dat een uitkering wordt stopgezet. Handhaving is in Hilversum minder vaak dan in andere gemeenten de reden van beëindiging.

Financiën

Hilversum heeft een lager budgetresultaat dan de andere gemeenten, dus houdt minder middelen over van de BUIG.

In de gemeente Hilversum wordt vergeleken met andere gemeenten minder inkomsten gehaald uit werk en/ of uit alimentatie van de uitkeringsgerechtigden.

In Hilversum worden meer aanvragen voor bijzondere bijstand verstrekt.

Handhaving

In Hilversum worden er minder middelen binnen gehaald als gevolg van opgelegde maatregelen.

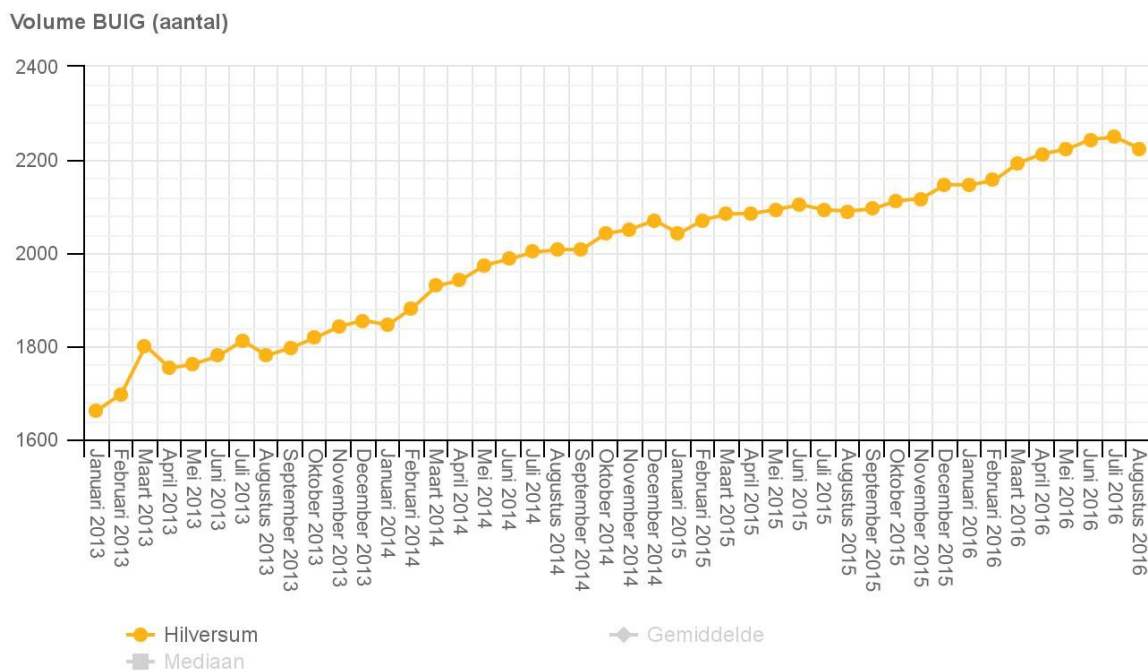
Ook wordt minder fraude geconstateerd, zeker als we vergelijken met andere gemeenten met dezelfde grootteklasse.

Er wordt in Hilversum minder verhaald en gevorderd.

Hoofdstuk 1: Bestandsontwikkeling

Hoofdstuk 1 brengt in kaart hoe het bestand van bijstandsgerechtigden zich de laatste twaalf maanden heeft ontwikkeld, hoe groot de in- en uitstroom in de bijstand is en waarom bijstandsuitkeringen zijn beëindigd.

De volgende grafiek toont *het aantal betaalde uitkeringen (inclusief IOAW/IOAZ/BBZ)* van Hilversum over enkele jaren.

Toelichting: de cijfers betreffen uitsluitend het BUIG volume van de gemeente Hilversum.

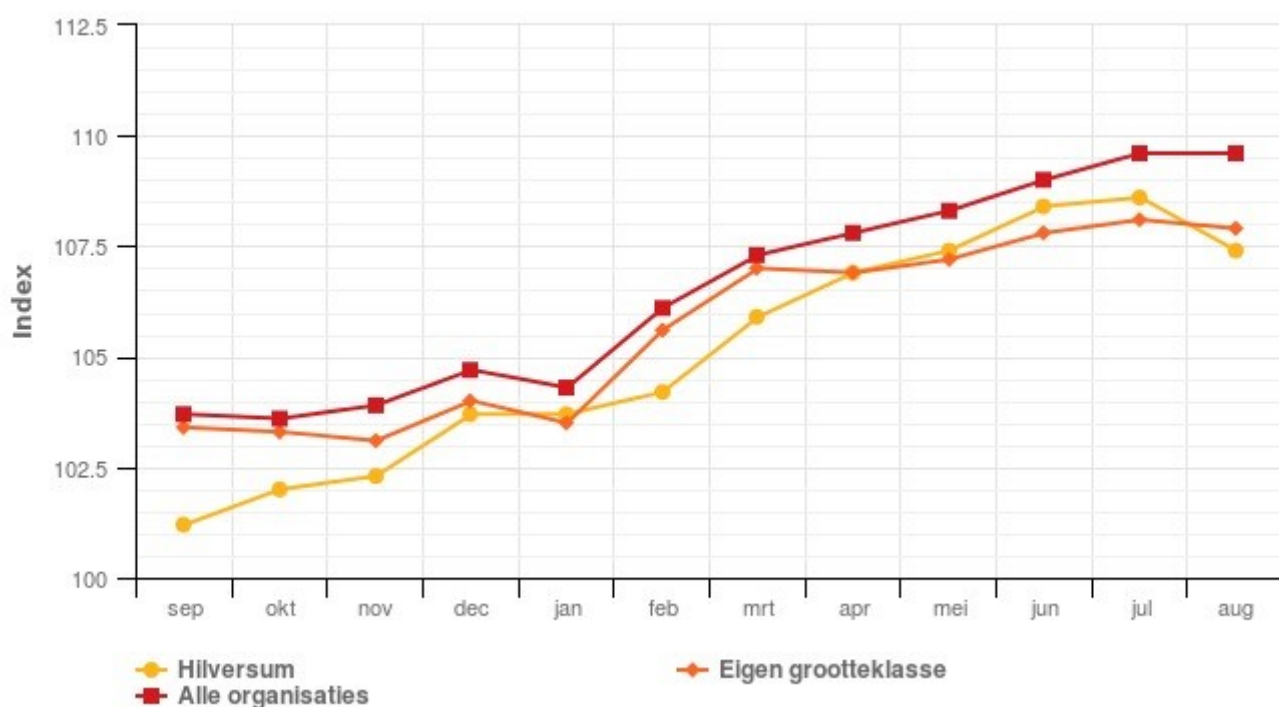
Procentuele ontwikkeling volume 2015

De volgende grafiek toont de procentuele volumeontwikkeling van de betalingen ten opzichte van december 2014 voor Hilversum en de twee vergelijkingsgroepen (gemeenten van dezelfde omvang/oftewel eigen grootteklasse, circa 33 gemeenten, en de andere vergelijkingsgroep die het totaal aantal gemeenten betreft (123 gemeenten)).

Het aantal betaalde uitkeringen op 31 december 2014 is op 100 gesteld. Op het moment dat de index stijgt naar 105 is het volume sinds december 2014 met 5% gestegen.

In de referentiegroepen daalt vanaf juli het aantal betaalde uitkeringen licht. In Hilversum is deze daling sterker, dit heeft met name te maken met een sterke daling van de instroom.

Grafiek: volume BUIG index t.o.v. december 2014

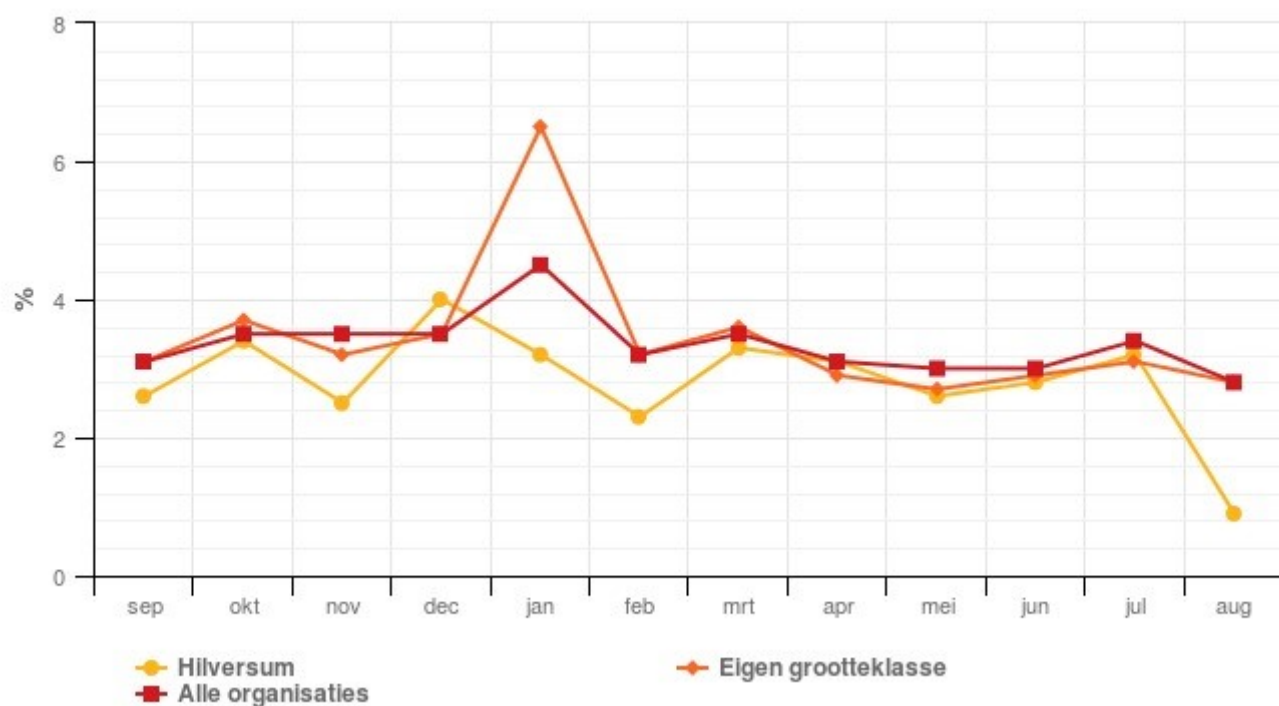

In- en uitstroom bijstand

Het aantal mensen dat maandelijks in- en uitstroomt geeft een beeld van de dynamiek van het bijstandsbestand.

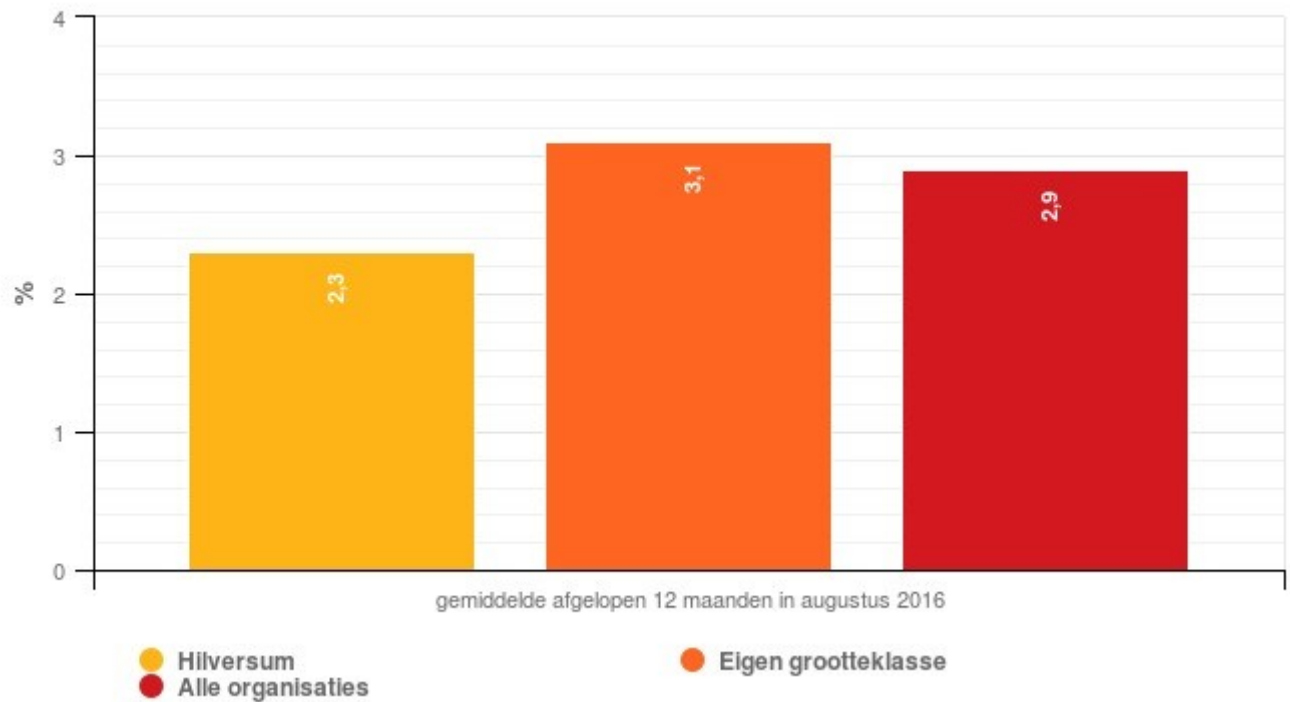
Het instroompercentage is het aandeel nieuwe bijstandsuitkeringen (betalingen) in het totale bestand. De volgende grafiek toont de ontwikkeling van het instroompercentage.

Grafiek: instroompercentage algemene bijstand

De volgende grafiek toont het gemiddeld uitstroompercentage over de laatste 12 maanden. De gemeente Hilversum kent verhoudingsgewijs een veel lagere uitstroom.

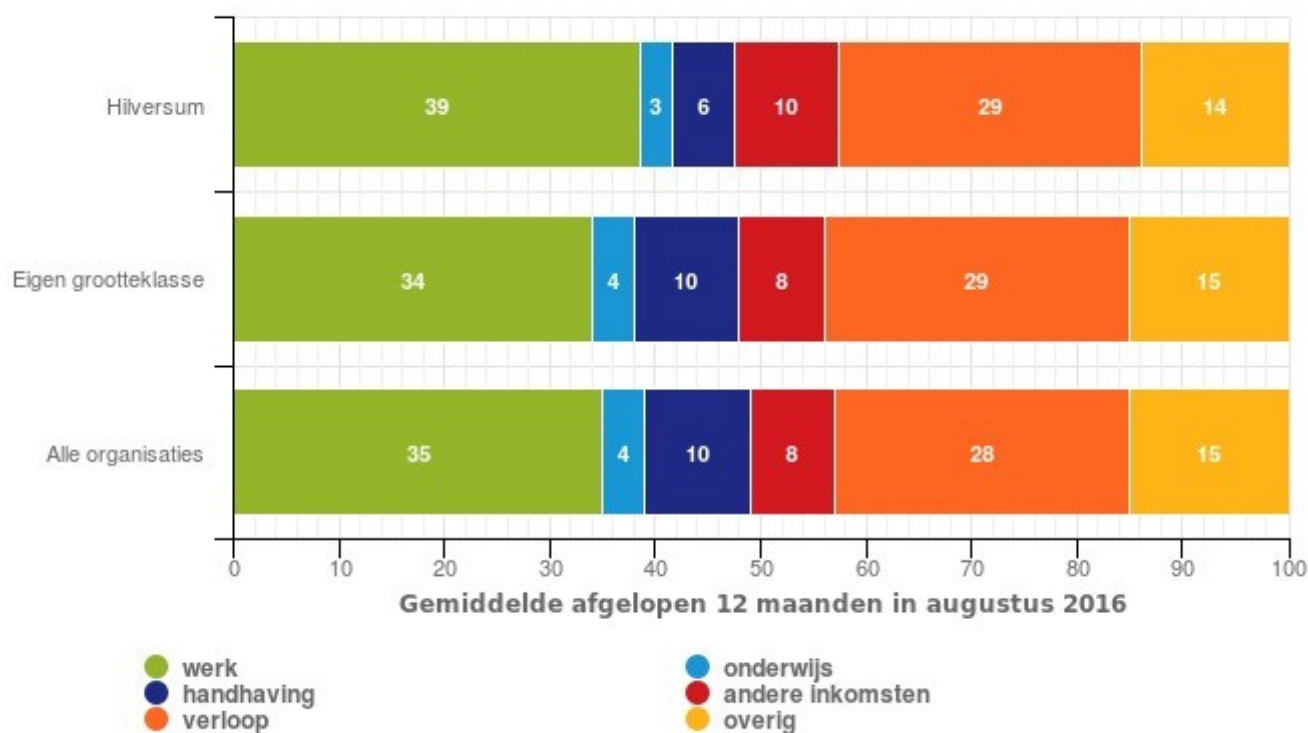
Trendgrafiek: gemiddeld uitstroompercentage

Reden beëindiging uitkering

De volgende grafiek toont waarom uitkeringen gedurende de afgelopen 12 maanden zijn beëindigd. Onder verloop vallen de redenen: 'Bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd', 'Overlijden', 'Detentie', 'Verhuizing naar andere gemeenten', 'Verhuizing naar buitenland' en 'Aangaan relatie'.

Trendgrafiek: redenen beëindiging uitkeringen

In Hilversum wordt relatief de uitkering meer beëindigd omdat de inwoner werk heeft gevonden. In de gemeente Hilversum worden uitkeringen minder vaak beëindigd omdat inwoners onderwijs gaan volgen. Handhaving is minder vaak dan in andere gemeenten de reden van beëindiging.

Hoofdstuk 2: Financiën

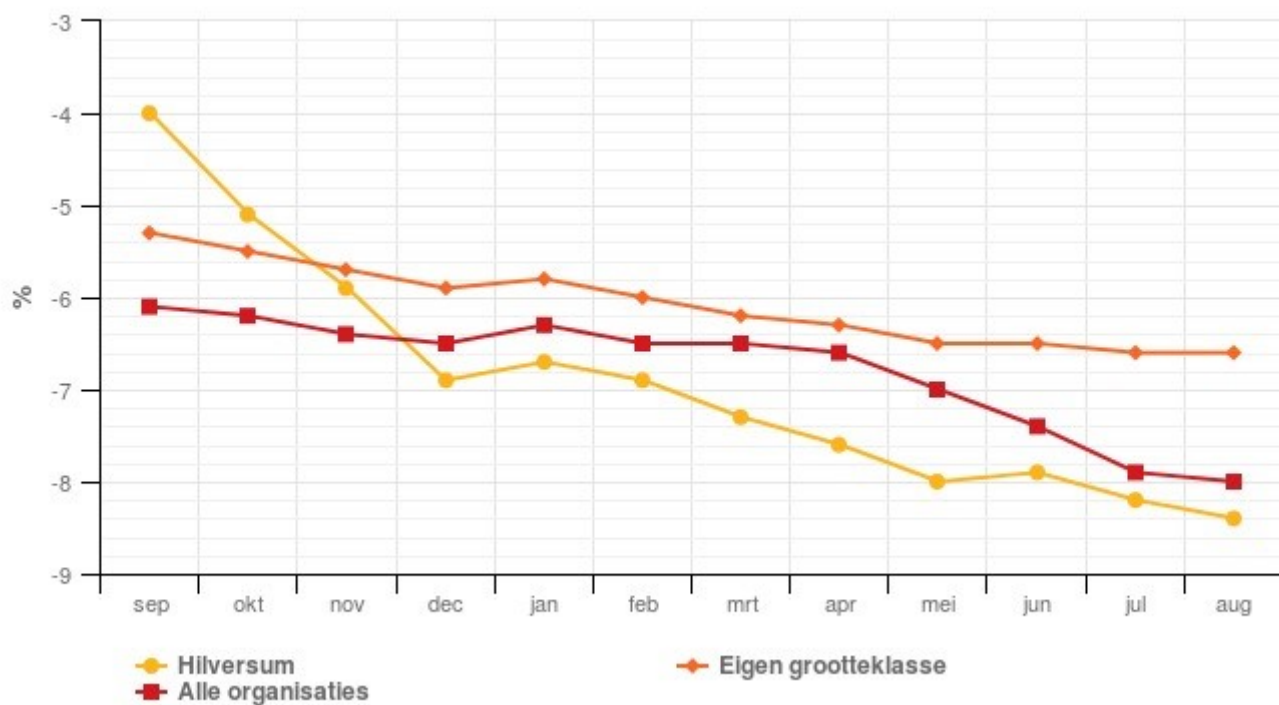
Gemeenten dragen zelf het risico voor het overschrijden van het bijstandsbudget, terwijl overschotten vrij besteedbaar zijn.

Budgetresultaat inkomensdeel BUIG-budget

Het *netto budgetresultaat* is berekend door het BUIG-budget te verhogen met ontvangsten van terugvordering en verhaal en van dat bedrag vervolgens de BUIG-uitgaven af te trekken.

Hilversum heeft een lager budgetresultaat dan de andere vergeleken gemeenten.

Trendgrafiek: gemiddeld netto budgetresultaat BUIG (laatste 12 maanden)

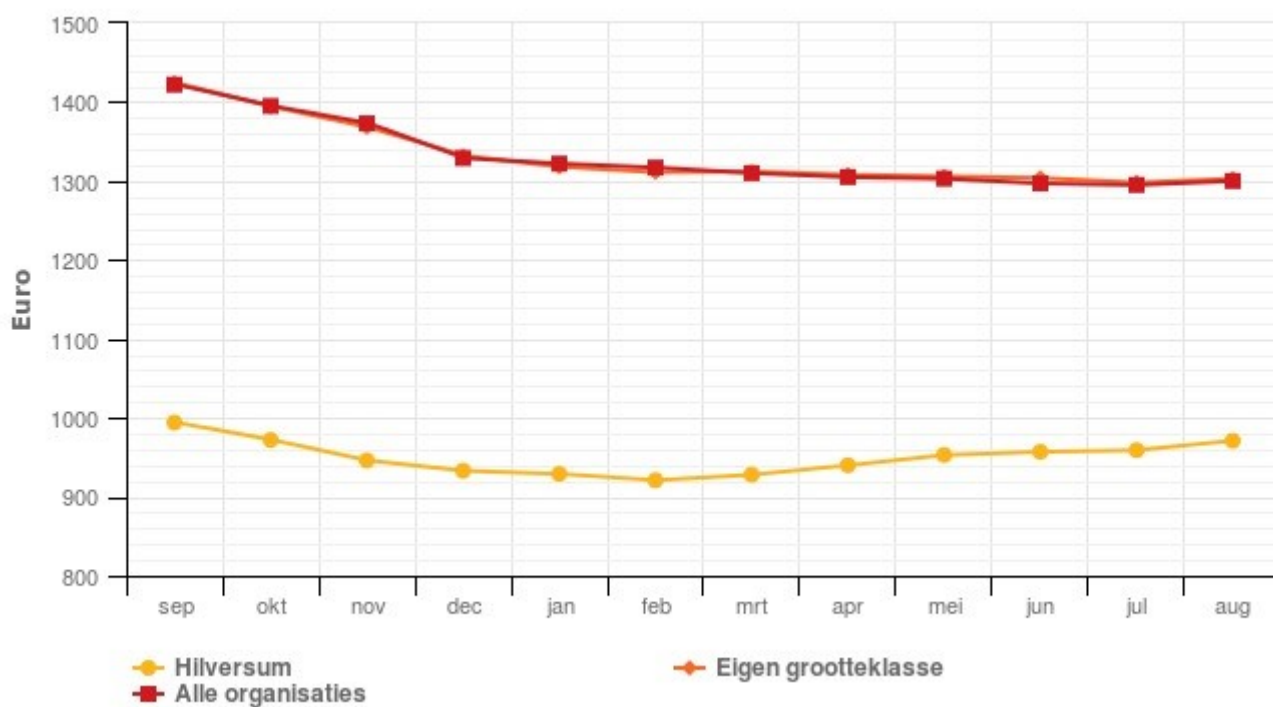

Verrekenende inkomsten uit werk of alimentatie

Gemeenten verrekenen inkomsten uit bijvoorbeeld werk en alimentatie met de verstrekte uitkering. De volgende grafiek toont gemiddeld over de afgelopen 12 maanden *het bedrag aan verrekenende inkomsten per uitkering per jaar*

In de gemeente Hilversum wordt vergeleken met alle organisaties minder inkomsten gehaald uit werk en alimentatie die uitkeringsgerechtigden ontvangen. Dit is gemiddeld per uitkering 400 euro.

Trendgrafiek: gemiddelde verrekende inkomsten per uitkering BUIG per jaar

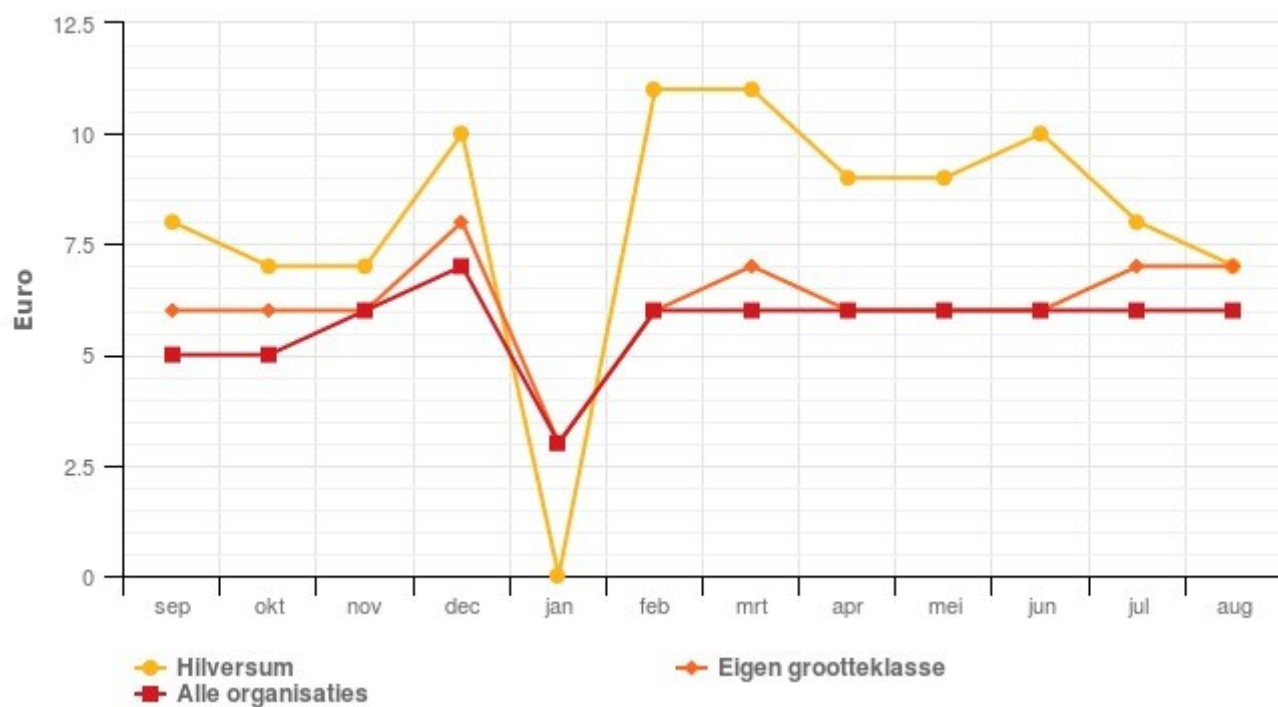
Uitgaven bijzondere bijstand

In Hilversum wordt meer bijzondere bijstand verstrekt.

Om kandidaten (en anderen met een laag inkomen) te helpen volwaardig in hun bestaan te voorzien en te participeren in de samenleving kunnen gemeenten hen bijzondere bijstand verstrekken. Deze middelen worden niet betaald vanuit het BUI- budget, maar uit de middelen van het gemeentefonds.

De volgende grafiek toont de *uitgaven aan bijzondere bijstand per huishouden* van Hilversum. De bijzondere bijstand is mede afhankelijk van lokaal beleid.

Grafiek: uitgaven bijzondere bijstand per huishouden

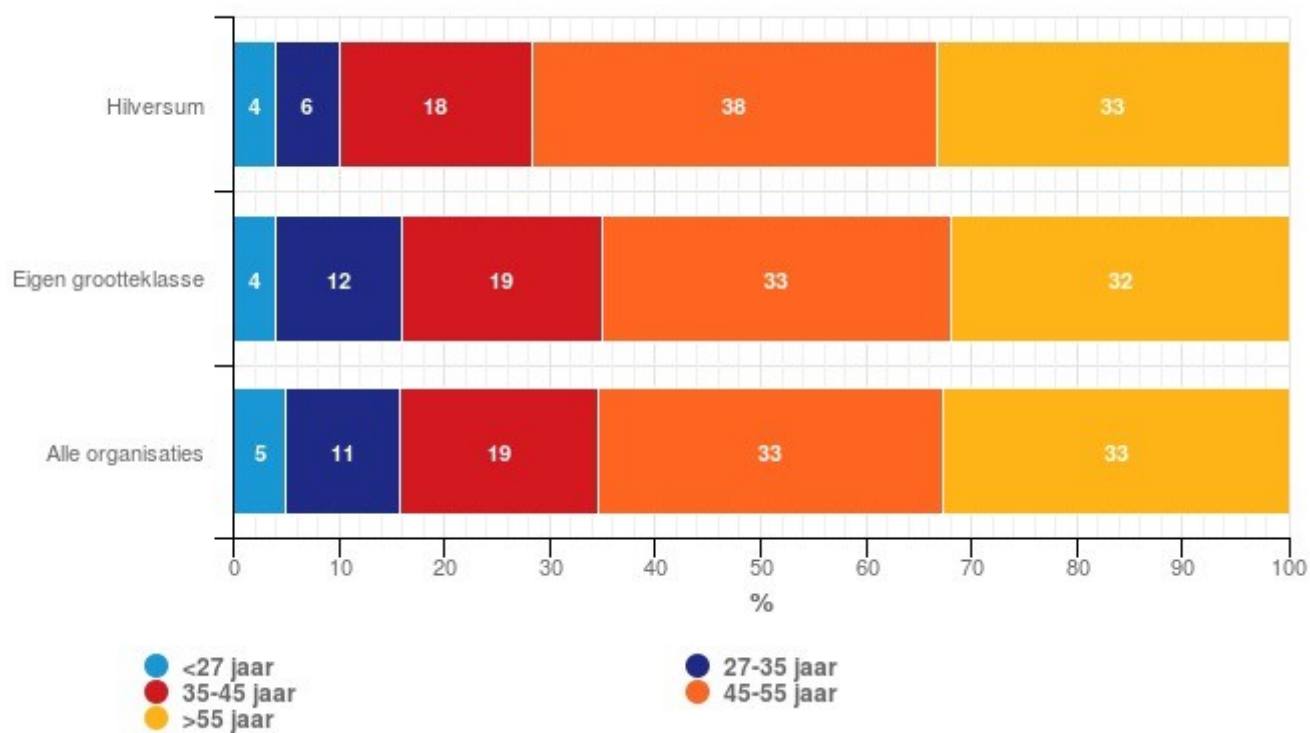
De nullijn heeft te maken met de afsluiting van het jaar.

Hoofdstuk 3: re-integratie en participatie

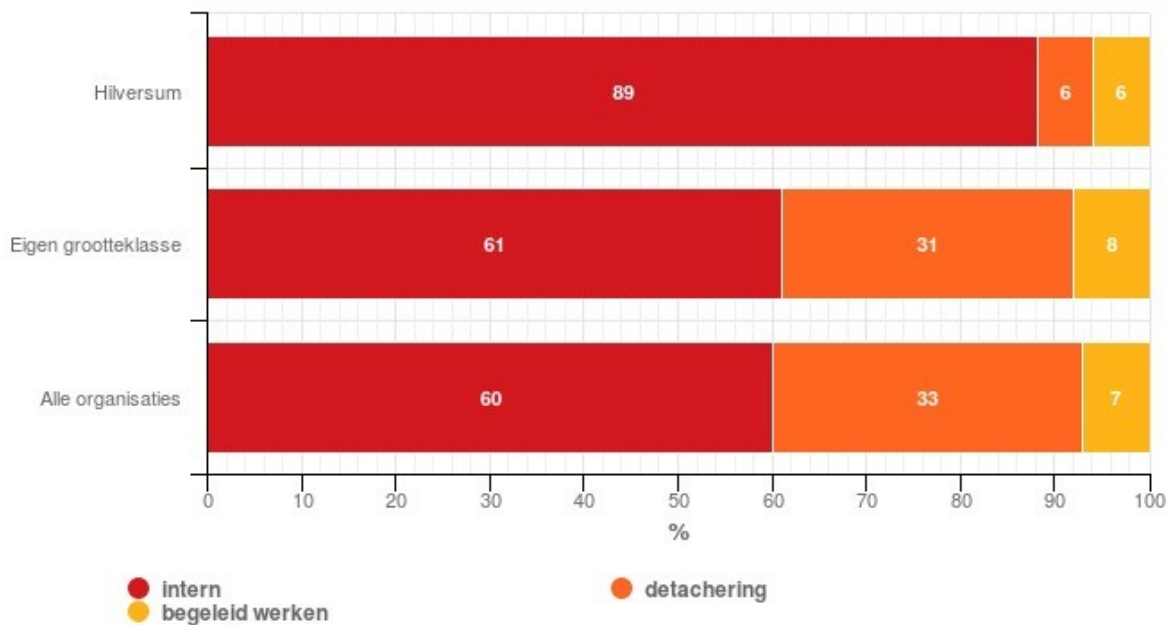
Wsw

De volgende grafiek toont de leeftijdsopbouw van het Wsw-bestand ultimo 2015.

Grafiek: procentuele onderverdeling naar leeftijdsopbouw Wsw-bestand

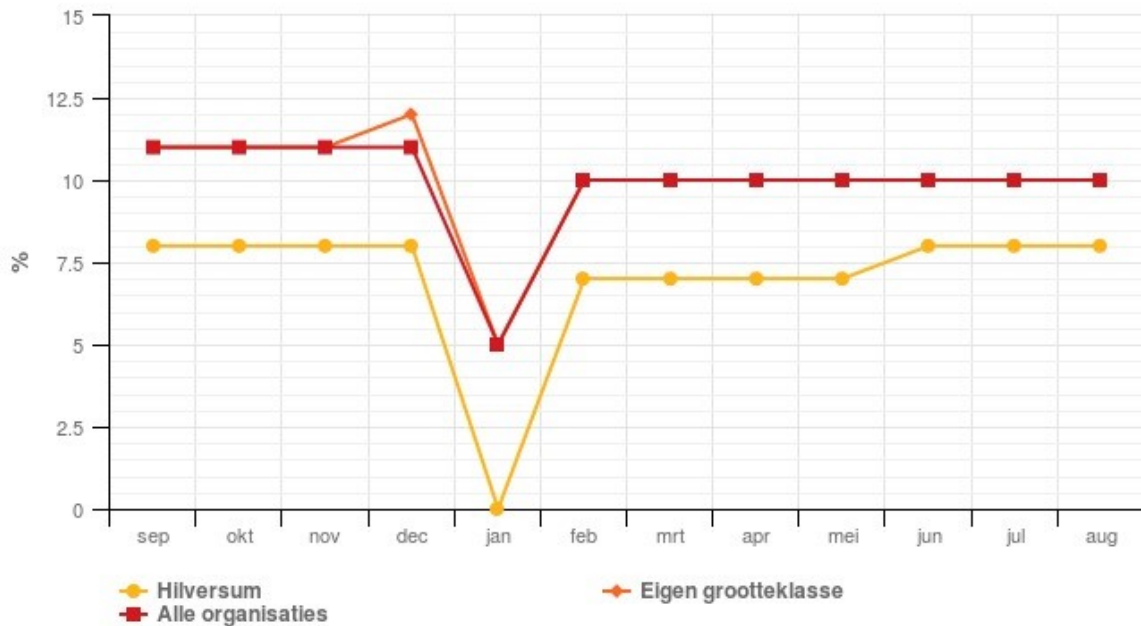

Grafiek: procentuele onderverdeling naar dienstbetrekkingen Wsw-bestand

De volgende grafiek toont het aantal inwoners met een bijstandsuitkering dat parttime werkt.

Grafiek: percentage klanten dat parttime werkt

*In bovenstaande grafiek wordt nog het woord klanten gebruikt, de gemeente Hilversum hanteert in tegenstelling tot de monitor participatie niet de term klanten of cliënten. Wij spreken van inwoners met een bijstandsuitkering of bijstandsgerechtigden.

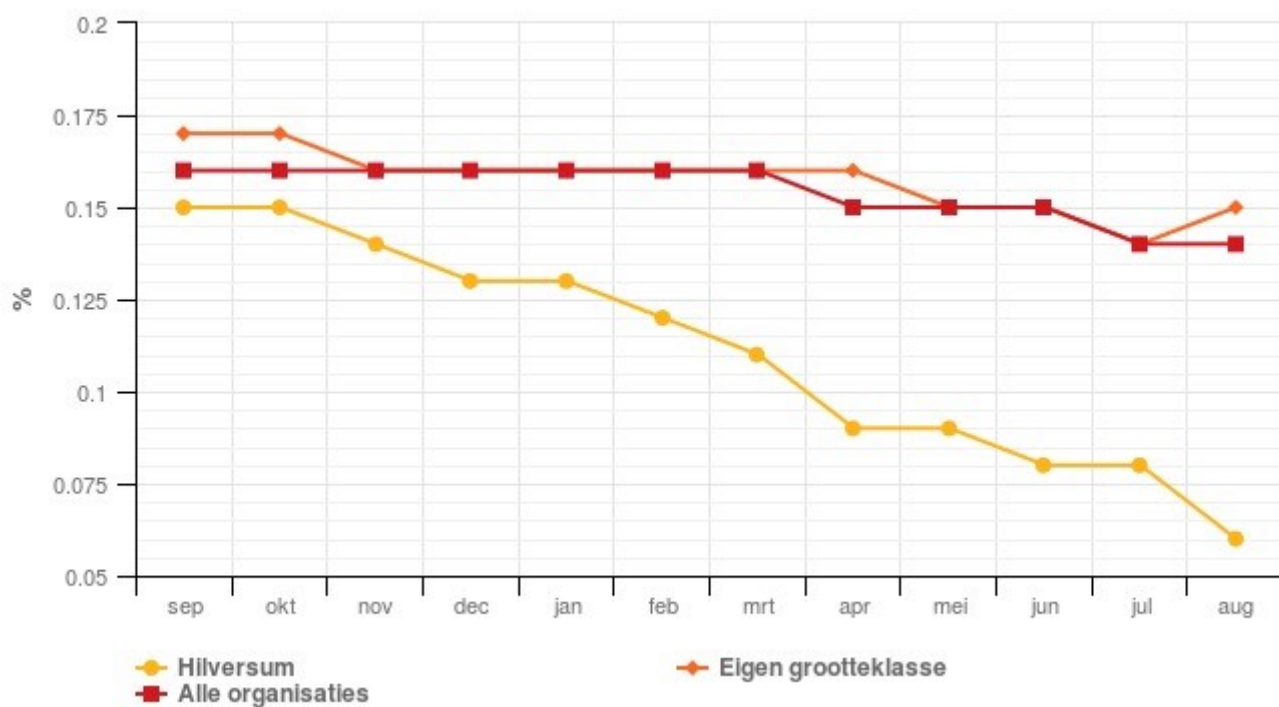
De nullijn in de maand januari heeft te maken met de jaarafsluiting.

Hoofdstuk 4: Maatregelen en fraude

In Hilversum wordt minder middelen binnen gehaald als gevolg van opgelegde maatregelen.

In de grafiek staat steeds het gemiddelde van de lopende maand en de 11 maanden ervoor voor zowel het bedrag aan maatregelen als de BUIG-uitgaven.

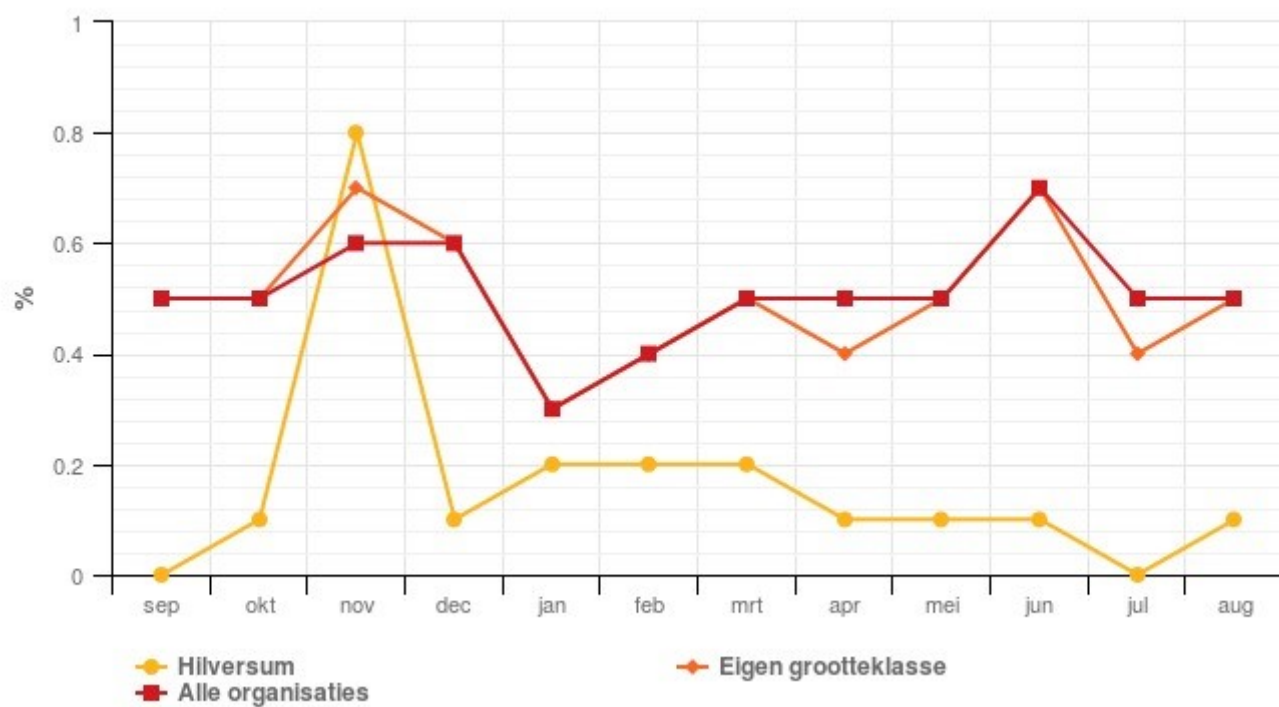
Trendgrafiek: gemiddeld bedrag vermindering als % van de uitgaven BUIG (laatste 12 maanden)

Fraude

De volgende grafiek toont de fraudequote: *het aantal geconstateerde fraudegevallen als percentage van het totaal aantal bijstandsgerechtigden.*

Grafiek: fraudequote - aantal geconstateerde fraudegevallen als % volume BUIG

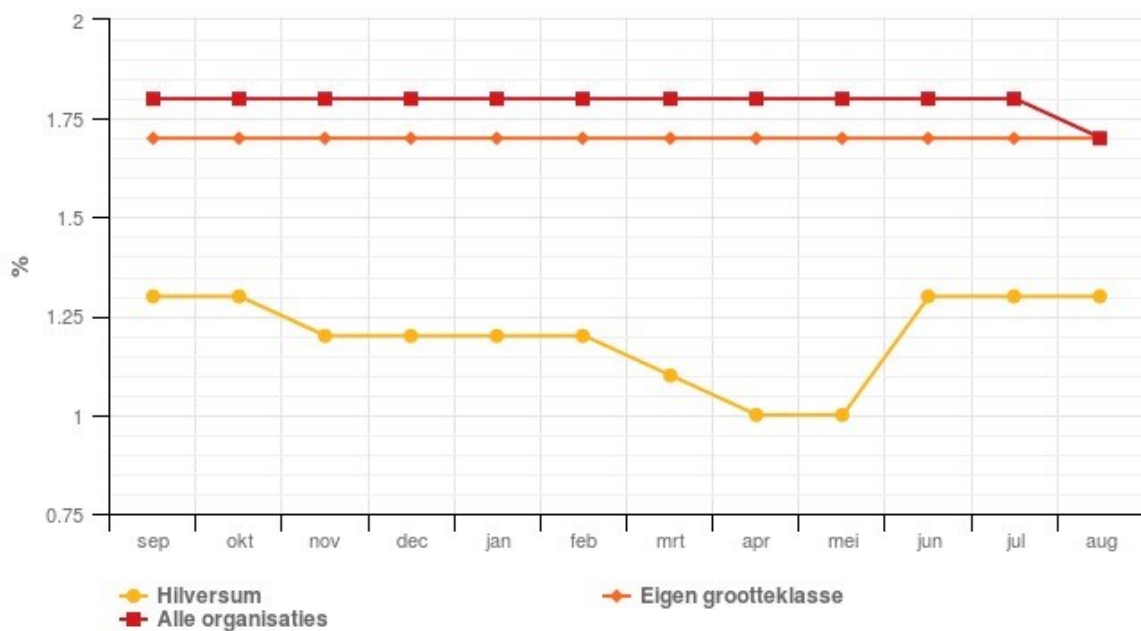

Op basis van bovenstaande informatie kun je concluderen dat er in Hilversum minder fraude wordt geconstateerd, zeker als we vergelijken met andere gemeenten met dezelfde grootteklasse. Daarnaast wordt in Hilversum minder verhaald en gevorderd.

In samenspraak met de leverancier van de benchmark zijn we aan het kijken of er eventueel sprake is van een registratieprobleem. Als fraudegevallen niet apart worden geregistreerd maar meegenomen in een algemene rapportage dan wordt het door de systemen niet opgemerkt als zijnde een fraudegeval.

De volgende trendgrafiek toont de gemiddelde ontvangsten terugvordering en verhaal ten opzichte van de BUIG- uitgaven over de afgelopen 12 maanden.

Trendgrafiek: gemiddelde ontvangsten ten opzichte van uitgaven BUIG (laatste 12 maanden)

Bijlage 1: Wat zijn de algemene kenmerken van de inwoners

De volgende tabel vergelijkt inwonerkenmerken als leeftijdsopbouw, opleidingsniveau en participatiegraad. Tenzij anders aangegeven gaat het om de situatie op 1 januari 2016.

Tabel Inwonerkenmerken januari 2016

Indicator	Hilversum	Eigen grootteklasse	Alle organisaties
Inwoners (aantal)	87.830	75.804	95.433
- jonger dan 27 jaar	26.610	23.112	30.247
- 27 tot 65 jaar	44.522	37.886	48.516
- 65 jaar of ouder	16.698	14.807	16.671
Inwoners (%)			
- jonger dan 27 jaar	30,3 %	31%	31%
- 27 tot 65 jaar	50,7 %	50%	50%
- 65 jaar of ouder	19 %	19%	19%
Huishoudens 2015 (aantal)	30.148	23.884	32.870
Omvang bestand Participatiewet 2015 (huishoudens in bijstand volgens CBS-definitie)	1.770	1.555	2.399
Bijstandsdichtheid 2015 (huishoudens in bijstand gedeeld door alle huishoudens)	5,9 %	6,1 %	5,5 %
Netto participatiegraad 2014 (aandeel werkzame beroepsbevolking in de potentiële beroepsbevolking 2014)	65,7 %	64,7 %	65,2 %
Opleidingsniveau beroepsbevolking (2014)			
- laag	17,8 %	25 %	23 %
- middelbaar	35,6 %	45 %	44 %
- hoog	46,7 %	30 %	32 %